ఆంధ్రభూమి వివిధ వాఙ్మయ సంపుటి
ఆదివారం 16-11-1975

పగవులు

వెలుగును చీకటి మింగుతోంది. ఆకాశంలో మినుకు మినుకుమనే చుక్కల్ని మేఘాలు కప్పేస్తున్నాయి. గతుకులబాటలో బండి గబగబా పరుగెత్తుతోంది. బండిలో పిల్లవాని హీనస్వరం వినిపిస్తోంది. బండి ముందు చిన్నడు పరుగెత్తుతున్నాడు. ఎర్రన్న యెర్రిన్న అదిలిస్తున్నాడు.

'చిన్నా! నువ్వుకూడా బండ్లో కూచోరా' అన్నాడు యెర్రిన్న.

"ఎందుకయా! నా కాళ్ళలో కండ వుంది. ఎద్దు బక్కయిగదా! అటికంటే జోరుగా పరుగుకుతా!' అన్నాడు చిన్నడు.

బండ్లో బక్కయ్య మూలుగు వినిపించింది కొరుకు దిక్కుచూసి మీదచెయివేశాడు. యెర్రిన్న. చచ్చి స్వర్గానవున్న యెర్రిమ్మ జ్ఞాపకం వచ్చింది యెర్రన్నకు.

ఎర్రమ్మ పదిహేనేళ్ళకు కాపురానికొచ్చింది. ఇరవై యేళ్ళు భర్తతో కాపురం చేసింది. కాపురానికొచ్చిన ద్వాదశ వసంతాలకు ఆమె కడుపుకాసింది. బక్కయ్యకి పుడు తోమ్మిదేళ్ళు. ఏడాదిక్రితం భర్తనూ బక్కయ్యనూ వదిలి యెర్రిమ్మ వెళ్ళి పోయింది.

ఎర్రన్నది చిన్న వ్యవసాయం. బాలీ దాలని ఐతుకులు. కలో గంజో త్రాగుతూ కాలం వెళ్ళబుచ్చుతుంటారు. కొడుకు బక్కయ్య రోజూ పూళ్ళో వున్నబళ్ళోకి పోతుంటాడు. రెండు బక్కెడ్లను తోలుకొని పొలంపనికి వెళ్ళేవాడు యెర్రిన్న. అదేం మాయదారిరోగమో పదిరోజులుగా బక్కయ్య మూసినకన్ను తెరువడంలేదు. మూల్గు మానడంలేదు ఏకరకాల చెట్ల మందులు గ్రామంలోని నాటు వైద్యుల చేత పోయించాడు. ఇక మాచేత కాదని వారన్నాక, తానప్పుడప్పుడు సాయపడే రెడ్డి దగ్గర బండి అరుకొన్నాడు. తన బక్కెడ్లను కట్టుకొని బస్టీకి బయల్దేరాడు యెర్రన్న. పక్కింటి చిన్నడు సాయంగా వచ్చాడు.

ఎర్రిన్నవంకాంతురం బక్కడు. చిక్కిపోయిన బక్కడు. చిన్నారి బక్కడు.

కొడుకు దిక్కు మళ్ళోసారి చూశాడు యెర్రిన్న.

బండి బస్టీలో ప్రవేశించింది.

'డాక్టరిల్లుమెక్కడుంటుంది.యెర్రయ్యా' అడిగాడు. చిన్నడు.

"దగ్గరే వుంటది. ఆ పెద్ద రోడ్లోనే. బస్సుస్టాండు దగ్గరనేచూడు. ఆ యన సర్కారు డాక్టరువాడు. అదీగాకసర్కారు దవాఖానాకుపోతే ఈ మధ్య రాత్రిఅయన లేస్తాడా! వస్తాడా! చూస్తాడా! అందుకే ఇటు మళ్ళు. ఆ డాక్టరీ ఈ మ్యూలీ గారింటికి పోదాం" అన్నాడు యెర్రన్న.

బండి డాక్టరింటి ముందాగింది. మధ్య రాత్రి బస్టీ నిర్మానుష్యంగా నిశ్శబ్దంగా వుంది. డాక్టరు తలుపు తెరిచాడు.

దండంపెట్టి పిల్లవాణ్ణి డిస్పెన్సరీలోకి తెచ్చాడు యెర్రన్న. టేబుల్‌మీద పడుకోబెట్టాడు. డాక్టరు నిద్రమబ్బును దూరం త్రోసి పిల్లవాణ్ణి పరీక్షచేశాడు. పింట పెంట రెండింజక్షన్లిచ్చాడు.యెర్రిన్న దిక్కు జూశాడు. నలిగిపోయిన పదిపత్రా డాక్టరు చేతుల్లో పెట్టి దండం పెట్టాడు. యెర్రన్న. డాక్టర్ పిల్లవానికి గ్లూకోజ్ యెక్కించాడు. బక్కయ్యలో స్పృహలేదు.

గడియారం చూసుకొన్నాడు. డాక్టర్. ఎర్రన్న డాక్టరు దిక్కుచూశాడు. పేదవి పరిచాడు డాక్టర్. "డాక్టర్‌గారూ!"అంటూ కాళ్ళమీద పడ్డాడు యెర్రన్న. డాక్టరతణ్ణి లేవనెత్తి కుర్చీ తట్టాడు. లాభం లేదని తలవూపాడు.

'నా కొడుక్కు జీవగండన్నా పోనుకుంటా డాక్టర్!' అంటూ బయటకు పరుగెతాడు యెర్రన్న. బయట చిన్నడు. ఎడ్లకు మేతవేసి బక్కన నిలబడ్డాడు. ఎద్దు మేత మిట్టుకోడంలేదు.

'చిన్నా! నువ్వు బక్కయ్య పక్కనుండు-నెనిప్పుడే వస్తా' అంటూబండిలోని గొంగట్లో వున్న గ్లాసు తీసుకొని పరుగెతాడు బస్సు స్టాండు వైపు యెర్రన్న.

చిన్నడు డిస్పెన్సరీలోకి వెళ్ళాడు.

బస్సు స్టాండులో చిన్న హోటల్ తెరిచి వుంది. అందులో చిన్న డబుల్‌రొట్టె (కుల్చా) తీసుకున్నాడు. గ్లాసులో పాలు పోయించుకున్నాడు. డాక్టరింటి వైపు నడిచాడు.

పాపం బక్కడు యెంత విలవిల్లాడి పోతున్నాడో! ఆ 'యెర్రి' వాణ్ణి ఏలు నుంచో యెమో ఆలోకం నుండి. దాని తోందర చూడు - ఈలోకమంటె యేమ్ తెలియనోణ్ణి చిన్నోణ్ణి రమ్మంటుంది. ఈలోకాన్నంతా చూసిన తనను తల్చడమే లేదు. అది ఏలిన్నే మాత్రం నేను నాకొడుకును తోలానా! నేనన్నా వెళ్ళాగాని నా కొడుకు వెళ్ళడానికి వీల్లేదు. నాకొడుక్కేమయింది, డాక్టరుగారు ఇంజక్షనిస్తున్నారు బాగవుతది.

ఆ ఆలోచనల్లోపడి పరధ్యాన్నంలో మునిగి పక్క ఇంట్లోకి వెళ్ళాడు యెర్రన్న ఆ ఇంటి తలుపులు కూడా అప్పుడప్పుడే తెరిచారు. తాను మరో ఇంట్లోకి వచ్చానని తత్తరపడి బయటకు వెళ్ళబోతున్న యెర్రన్నమీదచూసి 'కొంగ పట్టుకోండి' అన్నాడా ఇంట్లోని వ్యక్తి. అంతే మరొకరొచ్చి యెర్రన్నమీద పడ్డాడు. ఇంట్లోని వాళ్ళంతా లేచారు. ఇద్దరు యువకులు మరో ముసిలాడు యెర్రన్నను చితుకబాదారు.

'నేను దొంగను కానయ్యా! డాక్టర్లిను కోని మీ ఇంట్లోకి వచ్చాను. ఇంగో చేతుల్లో-పాలూ-రొట్టె కొట్టొకండయ్యా... పిడిచి పెట్టండయ్యా...మరొళ్ళు పట్టుకుంటాను' అన్నాడు యెర్రన్న.

'దొంగికబట్టుకున్నందిలండ్డికొరుకుకున్న' అన్నాడు ముసిలాడు.

ఇద్దరు యువకులు చెవులు వాయించారు. వీపు మీద గుద్దారు. పొట్టలో తన్నారు. ఎర్రన్న కుడుచు గోడకు కొట్టుకుంది. నొసలు చిట్లింది. కిందపడ్డాడు. కొన్ని వాలు వొరికిన్లై. అయినా గ్లాసును జర్రగా పట్టుకున్నాడు. రొట్టెను వదుపలేదు.

'మీ కాళ్ళ మొక్కుతానయ్యా! డాక్టర్ ఆమ్యూల్ దగ్గరికి మా పిలగాన్ని తీస్కెళ్ళుమయ్యా వాడేమో చావు బతుకుల్లో వున్నాడయ్యా! నన్ను పిడిచి పెట్టండయ్యా! కాదాలంటే నా పెండ్ల రండయ్యా!' అన్నాడు యెర్రన్న.

'డాకరూ లేరూ. యాక్టరూ లేరు. వీణ్ణా కిటికీకి కట్టెయ్యండ్రా!బతకడు వెళ్ళి పోలీసు స్టేషన్లో రిపోర్టు ఇచ్చిరాండ్రా!' అన్నాడా ముసిలాయిన యువకులనుదేశిస్తూ.

ఓ యువకుడు తాడుతీసుకొని యెర్రన్న దగ్గరికి వెళ్ళి రెట్టబట్టుకున్నాడు. ఎర్రన్న లబోదిబో అని మొత్తుకున్నాడు. ఎల్లి పెట్టబోతున్న అతని కళ్ళముందు కొరుకే తిరుగుతున్నాడు. అదే సమయంలో ఆ దారిగుండా ఇద్దరు పహరా జవాన్లు పోతున్నారు. వారి ఇంట్లోకి వచ్చాడు. ఎర్రన్న వాళ్ళనుచూసి దండం పెట్టాడు.

'వీన్ని పోలీస్టేషన్‌కు పట్టుకెళ్లండి... మా ఇంట్లకు దొంగతనానికి వచ్చిండు' అన్నాడు ముసిలాడు.

"నేను దొంగను కానయ్యా! నా కొడుకును డాక్టర్ దగ్గరకి తెచ్చాను. ఆ ఇంట్లోకి పోయ్యి పొరపాటున ఈ ఇంట్లకు వచ్చాను. నన్ను నమ్మండయ్యా! ఇదిగో పాలూ-రొట్టె. కావుంటే నా యెండకి రండయ్యా! నా కొడుకును చూపిస్తాను" అన్నాడు యెర్రన్న.

యువకులు. పోలీసులు. యెర్రన్న. ముసిలాడు డాక్టరు ఇంట్లోకి పరిగెడారు. ఎర్రన్న వొళ్ళు హూనమయింది. నొసలు నుండి రక్తం స్రవిస్తుంది. అక్కడక్కడ దెబ్బలొచ్చినై. దెబ్బలకు రక్తం పేరుకుపోయింది. అయినా అందరికన్నముందుగా ఆత్రంలో కెలిరి దగ్గరికి పరుగెత్తాడు.

టేబిల్‌మీద బక్కయ్యపై రెల్లని బట్ట కప్పివుంది.

డాక్టర్ బుర్రపట్టు. ఏసుక్రీస్తు. గాంధీల బొమ్మలదిక్కు చూస్తున్నాడు. చిన్నడు నోట్లో బట్ట కుక్కుకొని యేడుస్తున్నాడు. ఎర్రన్న చేతుల్లోని పాలగ్లాసు బక్కయ్య శవంమీద పడింది. రొట్టె కాళ్ళక్రింద నలిగింది. పోలీసులు. యువకులు ముసిలాడు డిస్పెన్సరీనుండి బయటికి వచ్చారు

'నువు ముగ్గురు తాకారి నడవండి' అన్నాడో పోలీసు.

'వాణ్ణాలా చావబాదుతారా. మీ ఎవ చెప్తాం ఏసండి' అన్నాడు మరో పోలీసు

'ఏమింకవండి. తప్పు జరిగిపోయిందికి.. యెదరికన్నా తెలిస్తే తుప్పున వుమ్మేస్తారు. ఇంట్లోకి రండి' అన్నాడు ముసిలాడు.

అందరు ఇంట్లోకి వెళ్ళారు.

మమ్మల్ని వదిలి పెట్టండి' అన్నాడు ముసిలాడు పదిరూపాయలు తెచ్చిస్తా.

'ఈ ముష్టి పదిరూపాయలు లెవడికొద్దు వాలి... మీదు స్టేషన్‌కు నడవండి' అన్నాడు పోలీసు.

మరో ఇరవైతెచ్చి వాళ్ళ చేజుల్లో పెట్టి చేతులు పట్టుకున్నాడు ముసిలాడు. పోలీసులు బయటికి వచ్చారు. ముసిలాడు తలుపు మూశాడు.

అప్పుడే యెర్రన్న "బక్కయ్యకట్టె"ను తెచ్చి బండిలో పెడుతున్నాడు. చిన్నడు బండి కడుతున్నాడు. పోలీసులు వొకరి మొగాలొకరు చూసుకొన్నారు. తమలో తాము నవ్వుకొన్నారు. సందులోని సారా కొట్టువైపు సాగిపోయాడు.

బండిముందు చిన్నడు నడుస్తున్నాడు. బండిలో ప్రాణంలేని బక్కడున్నాడు. బక్కయెద్దు కమ్మీళ్ల వద్దిస్తూ చిన్నని వెంట నడుస్తున్నాయి. బండి వెనుక కొయ్యపట్టు కొని కీలుబొమ్మలా అడుగులు వేస్తున్నాడు యెర్రన్న.

కసిరెడ్డి కస్తూరి

గెతాడు యెర్రన్న. బయట చిన్నడు. ఎడ్లకు మేతవేసి బక్కన నిలబడ్డాడు. ఎద్దు మేత మిట్టుకోడంలేదు.

'చిన్నా! నువ్వు బక్కయ్య పక్కనుండు-నెనిప్పుడే వస్తా' అంటూబండిలోని గొంగట్లో వున్న గ్లాసు తీసుకొని పరుగెతాడు బస్సు స్టాండు వైపు యెర్రన్న.

చిన్నడు డిస్పెన్సరీలోకి వెళ్ళాడు.

బస్సు స్టాండులో చిన్న హోటల్ తెరిచి వుంది. అందులో చిన్న డబుల్‌రొట్టె (కుల్చా) తీసుకున్నాడు. గ్లాసులో పాలు పోయించుకున్నాడు. డాక్టరింటి వైపు నడిచాడు.

పాపం బక్కడు యెంత విలవిల్లాడి పోతున్నాడో! ఆ 'యెర్రి' వాణ్ణి ఏలు నుంచో యెమో ఆలోకం నుండి. దాని తోందర చూడు - ఈలోకమంటె యేమ్ తెలియనోణ్ణి చిన్నోణ్ణి రమ్మంటుంది. ఈలోకాన్నంతా చూసిన తనను తల్చడమే లేదు. అది ఏలిన్నే మాత్రం నేను నాకొడుకును తోలానా! నేనన్నా వెళ్ళాగాని నా కొడుకు వెళ్ళడానికి వీల్లేదు. నాకొడుక్కేమయింది, డాక్టరుగారు ఇంజక్షనిస్తున్నారు బాగవుతది.

ఆ ఆలోచనల్లోపడి పరధ్యాన్నంలో మునిగి పక్క ఇంట్లోకి వెళ్ళాడు యెర్రన్న ఆ ఇంటి తలుపులు కూడా అప్పుడప్పుడే తెరిచారు. తాను మరో ఇంట్లోకి వచ్చానని తత్తరపడి బయటకు వెళ్ళబోతున్న యెర్రన్నమీదచూసి 'కొంగ పట్టుకోండి' అన్నాడా ఇంట్లోని వ్యక్తి. అంతే మరొకరొచ్చి యెర్రన్నమీద పడ్డాడు. ఇంట్లోని వాళ్ళంతా లేచారు. ఇద్దరు యువకులు మరో ముసిలాడు యెర్రన్నను చితుకబాదారు.

'నేను దొంగను కానయ్యా! డాక్టర్లిను

మీ పిల్లలకి కాల్షియం శాండోజ్ ఎందుకు ఇవ్వాలి?

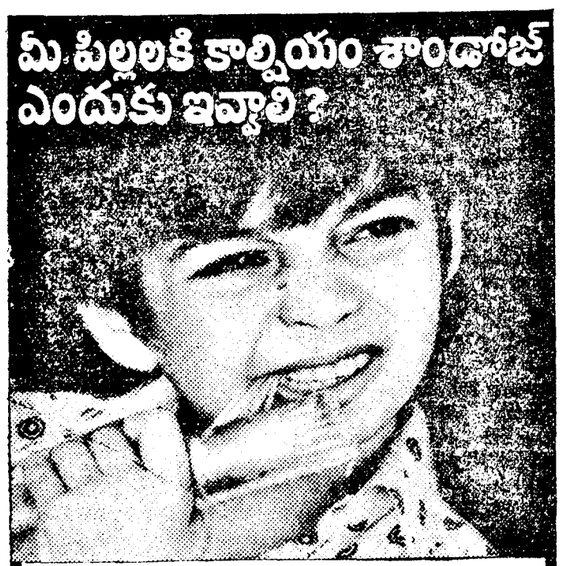

32 గట్టి పళ్లకోసం.
పటిష్టమైన ఎముకల కోసం!

మీ పిల్లల యొక్క పళ్ళు, ఎముకలూ పెరగటానికి పెద్దలకన్న రెట్టింపు కాల్షియం కావాలి. అందుకే పిల్లలకు రోజుకు కమ్మనీ, రాస్‌బెరీ రుచిగల కాల్షియం-శాండోజ్ 4-6 బిళ్ళలు యిస్తే చాలు. పళ్ళు గట్టిపడి ఎముకలు పటిష్టమవుతాయి. దానితోబాటు వాళ్ళకు విటమిన్ సి, డి, బి12 కూడా అందుతుంది.

ముఖ్య విషయం: కాల్షియం-శాండోజ్‌లో, మీ శరీరం దాన్ని ఉపయోగించుకుంటుందని డాక్టరు చెప్పే కాల్షియం గ్లూకోనేట్ ఉంది.

పెరుగుదలకు కాల్షియం
కాల్షియం తీసుకున్న పిల్లలు, కాల్షియం తీసుకోని వారికన్న 4 రెట్లలో చాలా ఎక్కువగా పరిగారిస్తే శక్తియ పరిశోధన తేల్చి చెప్పింది.

SANDOZ

కాల్షియం-శాండోజ్®
ప్రతి రోజు ప్రతివారికి

స్వార్థం

"యేం రాజు అలా దిగులుగా వున్నావేం"

ఖాన్యంలోకి చూస్తు ఆలోచిస్తున్నరాజు మాలతి మాటలు వినగానే వులికిపడి పలుకులు వినబడిన వైపు తిరిగి.

"ఆ! యేం లేదు. ఇవ్వాల మనసు కోలా వుంది" అన్నాడు.

"యేందుకో యీ కవితులాపికంతా మనసులో మననుండదట. యెప్పుడు యేదో ఆలోచిస్తానే, యేదో ప్రాసుకుంటూనే, యేదో పోగొట్టుకున్న వాళ్లలా విచారంగా కనబడుతారు" అంది మాలతి.

"అవును మాలతి నిజంగానే పోగొట్టుకున్నాను" అన్నారు. తలవంచుకొని రాజు విచారంగా.

యేందోగ" విచిత్రంగా కళ్ళుత్రిప్పుతు ప్రశ్నించింది మాలతి.

"ఉద్యోగం" అన్నారు రాజు.

"అంతేనా" నిటూర్చింది మాలతి.

"యేం అంత తేలికగా మాట్లాడుతున్నావు. ఉద్యోగం పోయిందన్న విచారకరమైన విషయంకూడ తేలికగా తీసి పారేస్తున్నావు" అన్నాడు రాజు.

"పోతే పోయింది వెదవ వుద్యోగం నువ్వూనూ. అది పోతే దాని అబ్బమరోటి దొరుకుతుంది. ప్రపంచంలో భారతీయులు ఆసియాఖండములోని ప్రదేశములనేగాక ఆఫ్రికా ఖండమునకు సమీపమునకుగల మెడిగాస్కర్‌కు వెళ్ళి యాత్రీకులుగూడ నాక్రమించుకొను నంతటి ప్రబలులై యుండిరి. క్రీ. పూ. బహుశ

క్రీ. శే. కొడిమేల భూమయ్య

240 సంవత్సరముల ప్రాంతములో ఆగ్నేయ కాలమందు బౌద్ధులెందరో ఇటటికి వచ్చినటుల మహాసంశయమున గలదు.

పాహియాను క్రీ. శ. 404 సంవత్సరంలో వి.ఐ.టి. యను దేశమునకు వచ్చినప్పుడవ్వట అందరు హిందువులే యుండినవి అని వ్రాసెను. కాశ్మీర రాజవంశమునకు చెందిన గుణవర్మ క్రీ.శ. 428లో నవ్వటికి వెళ్ళి యాత్రీపవురాజీన ఆమె కుమారుని మహాయాన బౌద్ధ మతావలంబులుగా మార్చెనట. నాటినుండియు సుమత్ర బౌద్ధ రాజ్యమయినది. ఆ కాలమున నవ్వట శ్రీ విజయమను రాజ్యము మిగులపేరు బడిసి యుండినది. మరియు దేశమునుండి వచ్చిన శైలేంద్ర వంశము వారి రాజ్యమున కధిపతులుగ నుండి విశేషముగ కీర్తివంతులయిరి. ఇచ్చట సంస్కృత వ్యాకరణమును, బౌద్ధగ్రంథములను చదువుటకు క్రీ. శ. 690లో వచ్చిన ఎల్. సింగ్ శ్రీ విజయమునకు మలయదేశము లోబడియుండెనని వ్రాసినారు. 7వ శతాబ్దమునాటికి భారతీయుల పలన రాజ్యము క్రింద సుమత్ర పలుకు బడిగల రాజ్యముగాను, నొకాలమున సుప్రసిద్ధముగ నుండెననుట నిశ్చయము.

సుమత్ర హిందూదేశముతో చాలా

(మిగతా 4వ పేజీలో)

"రసస్రవంతి" - "కావ్యసుధ"

చేశానో, మీకేం తెలుస్తుంది. ఈ పెదవ జీవితం నడుపుకోవడానికి. జీవనోపాధి కల్పించుకోడానికి. నాకాళ్లపై నేను నిలబడడానికి కనబడిన పెద్దమనుష్యులందర్ని అడిగాను. పనికిమాలిన పెదవల నెందర్నో పేరుకున్నాను. అంతెందుకు కలిసిన ప్రతి కుక్కను. గాడిదను అడిగాను" అన్నారు నిటూర్చుతు రాజు.

"అయ్యో! కవి కుక్కలు. గాడిదలు

(మిగతా 5వ పేజీలో)

పతంజలి యోగతత్త్వము

భారతీయ తత్త్వశాస్త్రమునకు పతంజలి యోగతత్త్వమొక అమూల్యమైన కానుక. అందుకే యోగతత్త్వశాస్త్రము పతంజలి యోగమనికూడా పేరు. సుప్రసిద్ధి గాంచిన పతంజలి యోగసూత్రము యోగతత్త్వశాస్త్రమునకు పునాది. యోగసూత్రముపై వ్యాసుడొక అమూల్యమైన సంగ్రహ వ్యాఖ్యానమును వ్రాసెను. ఈ సూత్రమునే యోగశాస్త్రమని లేదా వ్యాసశాస్త్రమనికూడా యందురు. ఈ వ్యాసశాస్త్రమునకే వాచస్పతి "తత్త్వవైశారది" యను నొక విశ్వసనీయమైన ఉపవ్యాఖ్యానము నొసర్చెను. భోజరాజువిరచితమైన "వృత్తి" "యోగమణి ప్రభ" లకు కూడా కొంత ప్రామాణ్యత లేకపోలేదు. ఇటులనే విజ్ఞాన భిక్షువుయొక్క యోగవార్తికము. యోగసార సంగ్రహములు చెప్పదగినవైనప్పటికి అవి చాలా ప్రఖ్యాతిగాంచినవనే చెప్పవచ్చును.

యోగశబ్దము అనేక అర్థములలో ఉపయోగింపబడినది. ముఖ్యముగా భగవద్గీతలో "యోగము" "విభాగము"నియు, ఋగ్వేదములో "బంధించు"దనియు అర్థములలో వాడబడినది. కాని యోగసూత్రప్రకారముగా "యోగము" జితేంద్రియ నిరోధమని పేర్కొనబడెను.

యోగములను చతుర్విధములుగా విభజింపవచ్చును. 1. మంత్రయోగము 2. లయయోగము. 3. హఠయోగము. 4.రాజయోగము. ఇట్టి చతుర్విధములైన యోగములలో పతంజలిది రాజయోగము. ఎందుకనగా అది చిత్తవృత్తి నిరోధము వలన సమాధిబొందు సాధనములను వివరముగా వికటీకరించెను. పతంజలి యోగసూత్రము క్రీ॥ పూ॥ రెండవ శతాబ్దమునకు చెందినదని కొందరు, నాల్గవ శతాబ్దమునకు చెందెనదని మరికొందరు అభిప్రాయపడిరి.

పతంజలి యోగతత్త్వము నాలుగుభాగములుగా విభజింపబడెను. 1. సమాధి. 2. సాధన. 3. విభూతి. 4. కైవల్యము. ఇందులో మొదటిది సమాధిలో లీనమగు పద్ధతిని వివరించును రావుననే దీనిని సమాధి పతిపుని పిలుతురు. సాధనపరధము క్రియా యోగములనూ తెలుపును. కాబట్టి దీనికి సాధన పతిపుని పేరు వచ్చెను. యోగధ్యానమునే అతీంద్రియ శక్తులను ఎట్లు పతనరుచుకోగలమో ఆ రీతిని వివరించునదే విభూతిపదము. చివరిది మాత్రము విముక్తి స్వరూప వివరణములను తెలుపును.

సాంఖ్య, యోగములపర్యాయ కొన్ని ముఖ్యభేదములున్నవి. అయినప్పటికి వీటి రెండింటికిగల సంబంధము చాలా నిగ్గు హితమైనదని చెప్పవచ్చును. కాబట్టి సాంఖ్యుల భావములను చాలావరకు యోగతత్త్వం నమ్మినది. యోగతత్త్వము చాలవరకు సాంఖ్యుల ప్రత్యక్షానుమాన శబ్దప్రమాణములను మూడింటిని జ్ఞానసాధనములుగా అంగీకరించెను. యోగతత్త్వము సాంఖ్యుల ఇరువదిఐదు తత్త్వములను అంగీకరిస్తూ, ఈశ్వరుడిని ఇరువదియారవ తత్త్వముగా ఒప్పుకొంటుంది. యోగాభ్యాసమువల్ల వివేకజ్ఞాన సముపార్జన కలుగుతుందని యోగశాస్త్ర వివరించును. అయితే మోక్షసిద్ధికి యిట్టి వివేకజ్ఞానము ఎంతో అవసరమన్న సాంఖ్య సిద్ధాంతమును యోగతత్త్వము అంగీకరించదు. యోగప్రాప్తికి మనో నిగ్రహమవసరమని కూడా యోగమంగీకరించును. భారతీయ తత్త్వశాస్త్రములోని ఆధ్యాత్మిక అనుభవములను పొందుటకు యోగాభ్యాసము చాలా అవసరము. దీనిని మిగిలిన తాత్త్విక సిద్ధాంతములు కూడా కున్నవి. ఉపనిషత్తులు, స్మృతి పురాణములు కూడా యోగాభ్యాసములను అంగీకరించినవి. అట్లువాకపోతే. బ్రహ్మ మూడు పురుషులుగా పేలుపడిన యోగి సిద్ధాంతములు అసంస్కృతములైన ధ్యాన తదితర విధానములుగా ఉండిపోగా వాటిని సంస్కరించి పతంజలి శాస్త్ర నిర్మాణమొనర్చి వలసిన అగత్యము ఏర్పడెను. మనిషి చిత్త శుద్ధిని కలిగియుండినంతవరకు తత్త్వశాస్త్రమును సంబంధించిన ఏ విషయమునయ

—ఆర్. వెంకటరెడ్డి

నను సరిగా అవగాహన చేసుకొనలేము. కాబట్టి హృదయ శుద్ధిలేనిదే తత్త్వశాస్త్రములోని సూక్ష్మ సత్యములను అవగాహన చేసుకోలేము.

యోగమనస్తత్త్వ సిద్ధాంతము

సాంఖ్య తత్త్వమను మహత్తు అనబడినదే యోగమునందు చిత్తమనీ, వేదాంతమున బుద్ధియని పలుకబడుటలు చెప్పబడెను. బుద్ధి, అహంకారము, మనస్సు అను ఈ మూడు చిత్తములోనివేయని భావింపబడెను. ప్రపంచములోని వస్తుగుణ భేదములననుసరించి చిత్తము రకరకములపాత్రలను పొందును. చిత్తమెప్పుడు మారుచున్న మన జ్ఞానములో మార్పురాదు దీనికి గల కారణము ఆత్మ మారకపోవడమేనని చెప్పవచ్చును. ప్రకృతియొక్క ప్రథమోత్పత్తి ఫలము చిత్తము. దీనిలో సత్వగుణము సహజముగా రజస్తమోగుణములను అణచివేయును. చిత్తము అచేతనమయినప్పటికి సన్నిధాన విశేషమగు ఆత్మ ప్రతిబింబము వలన చైతన్యము గలుగును. దీనివల్ల మనకు తెలియునదే మనగా చిత్తము పురుషునకు సన్నిహిత సంబంధమున్నట్లుగా స్పష్టమగుచున్నది. చిత్తము సర్వ వ్యాపకత్వమును గలిగియున్నదను అభిప్రాయములో సాంఖ్యులు ఏకీభవింపరు. కాని యోగతత్త్వ ప్రకారముగా చిత్తము సర్వ వ్యాపకత్వమును గలిగియున్నదేగాని యోగి సర్వజ్ఞుడగుటకు వీలు లేదనును. ముఖ్యముగా చెప్పవలెనన్న చిత్తము ఆకాశమువలె సర్వ వ్యాపకమై వుండి.

చిత్త వృత్తులను ఐదు భాగములుగా విభజింపవచ్చును. 1. ప్రమాణము, 2. విపర్యయము, 3 వికల్పము, 4 నిద్ర. 5. స్మృతి.

1. ప్రత్యక్షానుమాన శబ్ద ప్రమాణములను మీ మూడు జ్ఞాన సాధనములను యోగతత్త్వము అంగీకరించెను. ఇదేవిధముగా ఈ మూడు జ్ఞాన సాధనములను సాంఖ్యతత్త్వము పేర్కొనెను.

2. విపర్యయమనునది యథార్థ జ్ఞానమనాలదు. ఇట్టి జ్ఞానమును నిర్మూలించి విశుద్ధభావములను గుర్తించవలెను. అందుకే ఇది కేవలము భ్రాంతి, అనుమానాస్పదము లలో కూడుకొని యున్నది.

3. వికల్పమనునది అర్థములేని వివిధ శబ్దముల సమిదాయమేనని చెప్పవచ్చును.

4. చిత్త వృత్తులలో నాల్గవది చిత్రము. చిత్తములో తమోగుణ భారాధిక్యముచేతనూ జాగ్రత్సుప్త వృత్తులపై ఆధారపడిన మానసికి వ్యాపారమే నిద్రయనబడెను. సుప్తులేని నిద్రను సుషుప్తియనికూడా యందురు. ఎవరైనా గాని సుఖప్రదముగా నిద్రించి నిద్రలేచిన తర్వాత "నేను గాఢ నిద్రపోయితిని" చెబుతారు. అయితే నిద్రించినపుడు మనకెట్టి నిద్రకలిగినదో మేల్కొన్న తరువాత చెప్పడమే స్మృతి అందురు. కాని కొందరు తత్త్వశాస్త్రజ్ఞులు మాత్రము యిట్టి నిద్రాస్మృతిని ఒప్పుకోరు. అనేక గాఢనిద్రలో చిత్తము పనిచేయదని వారి వాదము.

5. స్మృతి: మనకు గలిగిన పూర్వానుభవములను ఎట్టి మార్పులేకుండా మరల జ్ఞాపకమునకు దెచ్చుకోవడమే స్మృతి యనబడును. ఈ విధముగా ఐదే చిత్తవృత్తులున్నవని చెప్పుకోవచ్చును.

యోగాంగములు

యోగ సూత్రప్రకారము యోగాంగములు అష్టవిధములు 1. యమ. 2. నియమ. 3. ఆసన. 4. ప్రాణాయామ. 5. ప్రత్యాహార, 6. ధారణ. 7. ధ్యాన. 8. సమాధులు అను ఎనిమిదిని యోగాంగము లందురు. వీటిని క్రమమైన ఉపాసనతో అభ్యసించినప్పుడే మనకు యోగమను ప్రాప్తించును. తృష్ణను జయించుట వలననూ, నిరంతరాభ్యాస బలము వలననూ మన చిత్తవృత్తులను అణచివేయ వీలగునని పతంజలి యోగము చెబుతుంది. అందుకే పతంజలి యోగమును, చిత్త వృత్తి నిరోధమంటాము. కాని వ్యాసుడు మాత్రము సమాధినే యోగమంటాడు. నిరంతరాభ్యాసము చేతనూ, వైరాగ్య సాధనము వల్లను మనకు యోగము సిద్ధించును. యోగసిద్ధివల్లనే దూరదృష్టి శ్రవణము, పరిచిత్తజ్ఞాన ప్రవేశము మున్నగునవి ప్రాప్తించును. లోలత, చపలబుద్ధి గలవారికి యోగము సిద్ధించదు.

1. యమ. అ. అహింస. ఆ. సత్య ప్రియత్వము, ఇ. అస్తేయ. ఈ. బ్రహ్మచర్యము. ఉ. అపరిగ్రహములు అను ఈ ఐదు కూడియమము అగును."సర్వదా సర్వదా సర్వ భూతానామ్ అనభిద్రోహ." అని యోగభాష్యమునందు స్పష్టముగా చెప్పబడెను. అనగా ఎల్లప్పుడు ఎల్లప్రదేశములందు అన్నిజీవులయెడ ద్వేషము లేకుండకుండుటే అహింసయొక్క ముఖ్యోద్దేశమని చెప్పవచ్చును. యమ నియమములలో ముఖ్యమైనదహింస యొక్కటనే చెప్పవచ్చును. మిగిలినవన్నియు దీనిలో అంతర్గతములైయున్నవి. అందుకే యోగశాస్త్రములో అహింసకు ఎక్కువ ప్రాధాన్యతయిచ్చబడినది. ఈ విషయముతో సాంఖ్య యోగ, బౌద్ధ, మరియు జైనదర్శనాలు ఏకీభవించును.

ఆ. యమ నియమములలో రెండవది సత్యము. ఎల్లప్పుడు సత్యమునే పలకవలెను. సత్యమునుగూర్చే ఆలోచింపవలెనని యోగసూత్రము చెప్పును.

ఇ. అస్తేయము యొక్క ముఖ్యోద్దేశమను ఇతరుల సంపత్తిని దురాక్రమణ చేయడము లేదా అనుచితరూపంగా అపహరించుట లేకుండుట అగును."సర్వదా సర్వదా సర్వ భూతానామ్ అనభిద్రోహ." అని యోగభాష్యమునందు స్పష్టముగా చెప్పబడెను. అనగా ఎల్లప్పుడు ఎల్లప్రదేశములందు అన్నిజీవులయెడ ద్వేషము లేకుండకుండుటే అహింసయొక్క ముఖ్యోద్దేశమని చెప్పవచ్చును. యమ నియమములలో ముఖ్యమైనదహింస యొక్కటనే చెప్పవచ్చును. మిగిలినవన్నియు దీనిలో అంతర్గతములైయున్నవి. అందుకే యోగశాస్త్రములో అహింసకు ఎక్కువ ప్రాధాన్యతయిచ్చబడినది. ఈ విషయముతో సాంఖ్య యోగ, బౌద్ధ, మరియు జైనదర్శనాలు ఏకీభవించును.

ఆ. యమ నియమములలో రెండవది సత్యము. ఎల్లప్పుడు సత్యమునే పలకవలెను. సత్యమునుగూర్చే ఆలోచింపవలెనని యోగసూత్రము చెప్పును.

ఇ. అస్తేయము యొక్క ముఖ్యోద్దేశమను ఇతరుల సంపత్తిని దురాక్రమణ చేయడము లేదా అనుచితరూపంగా అపహరించుట లేకుండుట అగును.

ఈ. బ్రహ్మచర్యము బ్రహ్మచర్యమనబడును. బ్రహ్మచర్యములో రతిక్రియ తప్పస్సరణ. వర్జ. స్త్రీలోలత. ఏకాంతవాసపరంతన యిత్యాదులువిసర్జనీయములు.

ఉ. పరిగ్రహ యమనియమము అపరిగ్రహము. అవసరమైన వస్తువులను ఇతరుల నుండి స్వీకరించకపోవడమే అపరిగ్రహము.

2. యోగాంగములలో రెండవది నియమము. అ. శుచి. ఆ. సంతోషము. ఇ. తపస్సు. ఈ. స్వాధ్యాయము. ఉ.ఈశ్వర ప్రణిధానము. దైవభక్తియను పీ ఐదు నియమములను సర్వజనులు తప్పక సత్యసింపవలసి యున్నది.

అ. శుచి రెండు విధములు: 1.బాహ్యశుద్ధి. 2. అంతశ్శుద్ధి. ఇందులో బాహ్యశుద్ధికంటే అంతశ్శుద్ధి చాలా ముఖ్యమైనది. ప్రతినిత్యము జలస్నానము చేయుట. రుచి మరియు శుచికరమైన భోజనపదార్థములను గైకొనుటవల్ల వచ్చునదే బాహ్యశుద్ధియనబడును. దయ, మైత్రి, సంతోష స్థయిర్యముల ద్వారా రాగద్వేష, అస్థిర, మాయ, అసూయ మున్నగు మలినములను చిత్తము నుండి తీసివేయడమే అంతశ్శుద్ధియనబడును. అందుకే పాపములను ద్వేషించి, మనమైత్రీ రహితులమై ఇతరుల దుఃఖముల నార్ద్రహృదయముతో స్వీకరించవలెను.

ఆ. ఇక పీ కష్టములేకుండా దానంతటదే సునాయాసముగా ప్రాప్తించే దానినే సంతోషమనెదరు.

ఇ. ఆకలిదప్పులను శీతోష్ణములను సహించుట, చాలా కాలమువరకు ఒకేరీతి మార్పుచేయుట,నిలబడుట, మౌనముదాల్చుట

(మిగతా 5వ పేజీలో)

ప్రాచీన భారతీయుల వలసరాజ్యాలు

ప్రాచీన భారతీయులు తమ పట్టణాన్ని సంస్కృతి, సత్యతలను అభివృద్ధి పరచి,తమదేశమునకేగాక విదేశములందు గూడ తమ నాగరికతను, సంస్కృతి, సత్యతలను వ్యాపింపజే